

lit. b), tak i důvodová zpráva. Neměl-li tedy dovolatel nároku na odpočivné požitky ani ze zákona ani ze smlouvy, ani podle zvyklostí, nemůže se shora citovaného zákona dovolávat, to tím méně, když dle zjištění nižších soudů žalobce až do podání žaloby a potom i dále nepřerušeně jest jako volák ve službě u žalovaného.

Čís. 2568.

Nelze žádati náhradu za to, že prý se zmenšila cena zapůjčené lenošky tím, že v ní někdo zemřel. Jde tu pouze o zmenšení ceny osobní oblíby.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, Rv I 1489/22.)

Žalobce (čalouník) zapůjčil žalované lenošku, již používal pak manžel žalované a také v ní zemřel. Po vrácení lenošky v poškozeném stavu domáhal se žalobce zaplacení celé hodnoty lenošky, ježto prý se stala bezcennou tím, že v ní zemřel manžel žalované a jest proto neprodejnou. **Procesní soud** první stolice přiznal žalobci pouze odškodnění za poškození lenošky, **odvolací soud** uznal dle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dle §u 1323 obč. zák. má žalobce proti žalované nárok, by poškozenou lenošku uvedla v předešlý stav. Dle znaleckého posudku jest to možno a vyžaduje to nákladu 1200 Kč. Právem tudíž odsoudil první soud žalovanou k zaplacení této částky po srážce již zaplacených 500 Kč. Mínění odvolacího soudu, že žalovaná jest povinna, nahraditi žalobci též další škodu, kterou trpí tím, že se lenoška stala neprodejnou, protože na ní zemřel manžel žalované, nelze přisvědčiti. Byla by sice dle §u 979 obč. zák. povinna, nahraditi i škodu nahodilou, kdyby k ní byla dala podnět protiprávním jednáním (§ 965 obč. zák.), avšak zpravidla jest škodu nahraditi podle obecné ceny věci, to jest dle užitku, ježž věc dle času a místa obvykle a vůbec vydává. Že tato cena lenošky nebyla zmenšena tím, že někdo na ní zemřel, jest jasno. Jest sice možno, jak míní odvolací soud, že mnohý by se štilil, používati lenošky, o které ví, že v ní zemřel člověk, ale tato okolnost nemůže přijíti v úvahu s hlediska obecné ceny lenošky, nýbrž jen s hlediska ceny osobní oblíby. Za tuto lze dle §u 1331 obč. zák. žádati náhradu jen, byla-li škoda způsobena činem v trestním zákoně zapovězeným nebo spáchaným ze svévole a škodolibosti. Těchto předpokladů zde není a jest tedy nárok na náhradu této škody, i kdyby tu byla, vyloučen.

Čís. 2569.

V úpadkovém řízení dlužno zpravidla uplatňovati odpůřčí nárok žalobou na plnění do úpadkové podstaty. Jest však přípustna i pouhá žaloba určovací, ale jen za podmínek §u 228 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 2. května 1923, Rv I 1540/22.)